

Jaaroverzicht 2017

Ledencommissie Gelderland

© Yvonne van der Mey

Wat is de Ledencommissie?

De Vereniging Natuurmonumenten (NM) bestaat uit dertien ledencommissies (voorheen werden dit districtscommissies genoemd): alle twaalf provincies plus Amsterdam. De, door de leden gekozen, afgevaardigden vormen samen de Ledenraad (LR). Dit was voorheen de Verenigingsraad.

De LR zorgt ervoor dat de stem van leden doorklinkt in de koers van de vereniging. Samen met het bestuur denkt, praat en beslist de LR mee over de hoofdlijnen van het beleid. Daarnaast keurt de LR het jaarverslag goed en benoemt zij de bestuursleden.

Ledencommissie Gelderland

De ledencommissie (LC) Gelderland is de spreekbuis voor de circa 80.000 Gelderse leden en heeft momenteel 8 leden in de ledenraad en zeven kandidaat-leden.

Wat doet de ledencommissie?

De LC vergadert ongeveer acht keer per jaar. Onderwerpen die aan de orde komen zijn van landelijk of regionaal belang. Naast de leden van de LC is vrijwel altijd een vertegenwoordiger van de werkorganisatie aanwezig voor nadere toelichting en uitwisseling van ideeën. De LC houdt de ontwikkelingen op zowel landelijk als provinciaal niveau bij.

Onze omgeving

Landelijk

Landelijk is de nieuwe Wet Natuurbescherming per 1-1-2017 ingegaan. Dankzij o.a. NM zijn verbeteringen aangebracht, maar ook zijn er verliezen t.o.v. de oude drie wetten. Zo kunnen provincies beschermde landschappen aanwijzen, maar is de das minder beschermd dan voorheen.

In maart waren de Kamerverkiezingen. Een half jaar later lag er een regeerakkoord. De reacties daarop van de natuurorganisaties variëren, maar Natuurmonumenten ziet goede kansen, al had NM liever concrete doelen gezien. Positief is de bescherming van Veluwe, Groene Hart, de kust en de wadden.

Het jaar 2017 stond ook al weer in het teken van de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen. Zo zijn vanuit groene organisaties in verschillende gemeenten voorstellen aangedragen voor verkiezingsprogramma's.

Gelderland heeft enkele zeer grote gebieden die onder Europese bescherming vallen, de Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden worden door provincies en rijk beheerplannen gemaakt als kader voor vergunningverlening en voor plannen om de natuur te verbeteren. Rond de jaarwisseling 2016/2017 waren de plannen voor de Veluwe en voor de randmeren (als onderdeel van het IJsselmeergebied) in de inspraak en medio 2017 voor de Rijntakken. Begin 2018 was de inspraak op de eerste twee verwerkt.

In 2017 was in Gelderland en Overijssel veel te doen over de (lage) vliegroutes voor het geplande vliegveld Lelystad. Er zijn nog steeds geen garanties dat de overlast naar een aanvaardbaar niveau wordt teruggebracht, maar het jaar uitstel van de opening van het vliegveld geeft wel enige hoop.

NM heeft na de grote achterbanpeilingen (elk met circa 40.000 deelnemers) over wildbeheer en over natuurbeleving als derde thema het landschap gekozen. Al snel bleek dat hiervoor een andere benadering nodig was: geen online enquête maar streekconferenties. Deze worden door het hele land gehouden en omvatten een programma van jaren.

Provinciaal

In Gelderland is in 2017 een conferentie gehouden aan de Veluwekust (Hulshorst), nadat er eerder een is gehouden in de Graafschap (Vorden). In 2018 komt er een op de Zuid-Veluwe.

Ook om het landschap te beschermen is begin 2017 het 'Aanvalsplan voor het landschap' aangeboden aan toenmalig staatssecretaris Van Dam van het ministerie van Economische Zaken (nu weer gesplitst in EZ en LNV).

Gelderland heeft na de decentralisatie van het natuurbeleid de Nationale Landschappen overgenomen. Hieronder valt opnieuw de Veluwe, nu met randgebieden, maar ook grote arealen cultuurlandschap, zoals Arnhem-Eemland, Winterswijk en de Graafschap. In dit laatste speelde de discussie over het plaatsen van een 'megastal' in de gemeente Bronckhorst. Dit plan is niet afgesteld, maar wel in omvang teruggebracht.

De provincie Gelderland heeft in 2014 het Streekplan voor Gelderland vervangen door een Omgevingsvisie met Omgevingsverordening. Dit beleid wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2017 speelde onder meer de verkleining van het 'zoekgebied' voor 'nieuwe natuur' (5300 ha, waarvan ruim 50% gerealiseerd).

Binnen Natuurmonumenten

Binnen Natuurmonumenten zelf is veel veranderd. De regiodirecties (zoals die van Gelderland) zijn in 2016 al afgeschaft en de vier beheereenheden kwamen centraal te staan. In Gelderland zijn dat: Noordwest-Veluwe, Zuid-Veluwe en IJsselvallei, Veluwezoom en Achterhoek. In 2017 vond ook veel discussie plaats over de werkwijze van Natuurmonumenten als vereniging. Deze discussie speelt al jaren, maar in 2017 zijn spijkers met koppen geslagen; de afronding komt in 2018. De *districtscommissies* blijven bestaan, maar gaan *ledencommissies* heten en zijn iets minder aan provinciegrenzen gebonden. In Gelderland verandert er alleen iets in het zuidwestelijk rivierengebied en bij Nijmegen. De (landelijke) *Verenigingsraad* wordt: *Ledenraad*. Over de wijze van verkiezing van ledenvertegenwoordigers wordt in 2018 beslist.

De ledenraad heeft zich in 2017 behalve over het functioneren van de vereniging ook gebogen over het bosbeleid van Natuurmonumenten. Dit naar aanleiding van voorstellen vanuit Gelderland. In 2018 wordt daar verder over gediscussieerd.

De Ledencommissie in 2017

De ledencommissie Gelderland organiseerde in mei 2017 de ledenmiddag op Kasteel Hackfort in Vorden. Daarbij waren waar circa 100 leden aanwezig.

De ledenmiddag begon met een plenaire jaarvergadering. Op deze vergadering werd de verslaglegging van de ledencommissie naar de leden toegelicht evenals de werkzaamheden van de LC in 2017. Ook werden LC-lid Gerard van Dijk en voorzitter Jan Wieringa herkozen.

Na een inleiding van beheerder Willem Regtop over het Landgoed Hackfort waren er verschillende wandelingen in en rondom het landgoed. Onder andere de volgende bezienswaardigheden kwamen aan bod:

- Vlakbij kasteel Hackfort ligt een *watermolen* uit ongeveer 1700. De molen is voorzien van een waterrad met schoepen en wordt aangedreven door water uit de Hackfortse Beek. Dit waterrad zorgt voor de aandrijving van molenstenen waarmee graan gemalen wordt.
- Een rondleiding door de *historische moestuin* waar bijzondere gewassen geteeld worden door vrijwilligers.
- Een *rondleiding door kasteel Hackfort* door Rob Favié, een voormalig LC- lid en oud-kasteelbewoner.

Permanente Contactgroepen

Vanuit de Gelderse ledencommissie zijn er verschillende permanente contact groepen actief, die aan een specifiek natuurgebied en/of beheereenheid gekoppeld zijn. Die bestaan elk uit circa 10-15 mensen. Het streven is dat er bij iedere permanente contactgroep minimaal één LC-lid betrokken is. Deze permanente contactgroepen worden ook wel PCG's genoemd.

In de PCG's hebben de LC-leden en beheerders/ communicatieboswachters rechtstreeks contact en discussies met bewoners en belanghebbenden van de natuurgebieden.

Er zijn momenteel 7 PCG's:

Als gevolg van de reorganisatie van de Vereniging is in 2017 het beheer van het gebied Heumensoord bij Nijmegen overgegaan naar het district Noordoost Brabant & Rijk van Nijmegen. Om praktische redenen is overeengekomen de PCG Heumensoord niet onder deze gebiedseenheid te laten vallen, maar aan te sluiten bij de klankbordgroep Limburg Noord/Rijk van Nijmegen. Naar aanleiding van deze reorganisatie zijn in juni de leden uit Zuid Gelderland en Noord Limburg uitgenodigd voor een klankbordbijeenkomst, waarin de samenvoeging en de aandachtspunten zijn besproken. Als afsluiting hebben de gebiedsboswachters de leden meegenomen naar de helling van de Jansberg om het vliegend hert te spotten.

Een greep uit de andere activiteiten en discussiepunten van PCG's hebben we een beschreven op de volgende pagina's:

Montferland

In 2017 is de PCG Montferland drie bij elkaar gekomen en is er één excursie geweest. De belangrijkste onderwerpen van gesprek zijn geweest:

- **Het INTERREG project.** Een grensoverschrijdend project om het Montferland aan de Nederlandse kant en aan de Duitse kant van de grens Hoog Elten beter bereikbaar en aantrekkelijker te maken voor toeristen. Te denken valt aan fiets-, wandelnetwerk uitbreiden, uniforme bewegwijzering etc, mogelijk verbinden van diverse losliggende natuurgebieden. Het project is een samenwerking van Nederlandse en Duitse gemeenten en organisaties in de regio.
- De **financiële huishouding** van de beheereenheid qua uitgaven en inkomsten is uitgebreid behandeld. Voor alle PCG leden heeft het de ogen geopend wat een beheereenheid doet en wat werkzaamheden zoal kosten.

- In de najaarsvergadering is het **beheerplan voor 2018** besproken en kritisch bevraagd over het hoe en waarom.
- In 2017 zijn ook een **zestal nieuwe leden voor de PCG** geworven. Dit geeft de mogelijkheid voor een aantal zittende leden (die sinds 2012 lid zijn) in 2018 hun plaats ter beschikking te stellen.
- De **excursie dit jaar was naar de Sprung** en de reptielen corridor o.l.v. Erwin Grob een boswachter van Natuurmonumenten en meestal aanwezig bij de PCG vergaderingen.

Noord-West Veluwe

Deze levendige community is opgericht in 2010 en bestond op 1 januari 2017 uit **9 actieve leden**. De PCG werd ook in 2017 voorgezeten door Yvonne van der Mey. Er is in 2017 wat verloop geweest van leden, voornamelijk om redenen van persoonlijke aard. Er werd in 2017 vier maal vergaderd en er zijn **twee excursies** voor de leden van de PCG georganiseerd. Er is regelmatig contact en goede samenwerking tussen de PCG en de gebiedsdeelmanager/beheereenheid N.W. Veluwe en met de Ledencommissie Gelderland. Elke vergadering is er minimaal één spreker die een bepaald onderwerp nader toelicht. Dat kan een externe specialist zijn of juist een deskundige van Natuurmonumenten. Daarnaast is de gebiedsdeelmanager altijd aanwezig. De onderwerpen op de agenda worden door zowel de leden van de community als door de beheereenheid aangedragen. Tijdens de voorjaarsexcursie heeft de PCG een **bezoek gebracht aan landgoed Oldenaller** en zijn zeer gastvrij ontvangen door de bewoners van het landhuis.

In september werd de **jaarlijks terugkerende bronstexcursie** georganiseerd. Dit jaar was er mooie bronstactiviteit te beleven en de excursie was dan ook zeer geslaagd. Er is in het najaar een **Streekconferentie georganiseerd m.b.t. het gebied de Bloemkampen**. Deze conferentie is zeer succesvol geweest en inmiddels zijn een aantal communities druk bezig met uitwerken van hun plannen. Er waren enige zorgen m.b.t. de bomenkap in deze beheereenheid. Deze zorgen zijn gedeeld met de Ledencommissie die op hun beurt het bestuur hebben ingelicht. Dit heeft geresulteerd in een workshop, excursie en behandeling ter vergadering van de Ledenraad. Een prachtig voorbeeld van de democratische opbouw in de vereniging. **Er zal volgend jaar een ex-ante nabeschuiving volgen.**

Op 31 december 2017 sloot de PCG het jaar af met 7 actieve leden en één aspirant-lid. Wij hopen van harte in 2018 weer een aantal nieuwe leden te verwelkomen.

Veluwezoom

De PCG Veluwezoom is in 2017 vier keer bij elkaar gekomen voor een vergadering. Een greep uit de onderwerpen die besproken zijn: **jaarplan 2017** van de beheereenheid, de **uitwerking van de natuurvisie Deelerwoud**, de bouw van de **megastal** bij Ellecom, bosbeheer, de ontwikkeling van een nieuw **netwerk van paden** voor de verschillende gebruikers op de Veluwezoom, **erosie** aan de kant van de stuwwal en bevindingen van de wetenschappelijke groep "**Grofwildbeheer**" en de daaraan gekoppelde klankbordgroep. Begin 2018 zullen zij hun bevindingen rapporteren.

Samenstelling ledencommissie

E-mailadres	dcgelderland@natuurmonumenten.nl		
Voorzitter	Jan Wieringa	(Doorwerth)	
Secretaris	Vlok van Harten	(Winterswijk)	
Penningmeester	Geerte Dellaert	(Arnhem)	
Samenstelling districtscommissie	Gerard van Dijk	(Nijkerk)	
	Gerard Hekelaar	(Groenlo)	
	Yvonne van der Mey	(Elspeet)	
	Nico Vlasveld	(Arnhem)	
	Roy Winkelhuijzen	(Wageningen)	
	Marten de Groot	(Arnhem)	kandidaat-lid
	Patrick Jansen	(Wageningen)	kandidaat-lid
	Kees Janszen	(Harderwijk)	kandidaat-lid
	Jaap Kuper	(Tonden)	kandidaat-lid
	Dolf Logemann	(Warnsveld)	kandidaat-lid
	Yvonne Nijpels	(Arnhem)	kandidaat-lid
	Nick Warmelink	(Wageningen)	kandidaat-lid

Contactgegevens Natuurmonumenten

Adres	Noordereinde 60 Postbus 9955 1234 ZR 's Graveland
Telefoon	035-6559955 035-6559911 (ledenservice)
Website	www.natuurmonumenten.nl